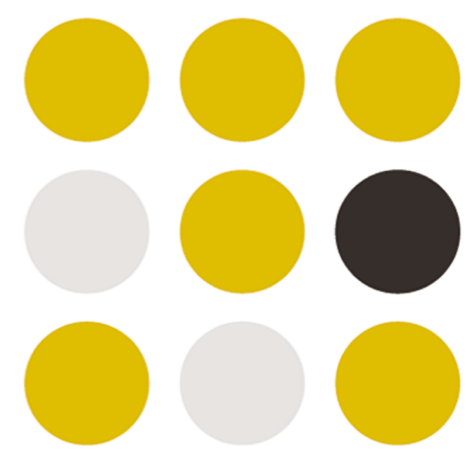

Znamie! Znam je? - czyli co musisz wiedzieć o czerniaku skóry

czerniak
skóry
może rozwinąć się
u każdego...

znamie! znam je?

Co to jest
czerniak

Czerniak jest nowotworem złośliwym skóry. Może pojawić się na skórze, ale także w obrębie ust, nosa oraz gałki ocznej. Czerniak charakteryzuje się agresywnym wzrostem oraz możliwością tworzenia przerzutów, które są trudne w leczeniu. Tymczasem, usunięcie czerniaka, kiedy choroba nie jest jeszcze zaawansowana, pozwala na wyleczenie ponad 80% chorych. Dlatego tak ważne jest szybkie i prawidłowe rozpoznanie tego nowotworu.

Czy jestem
w grupie
podwyższonego
ryzyka

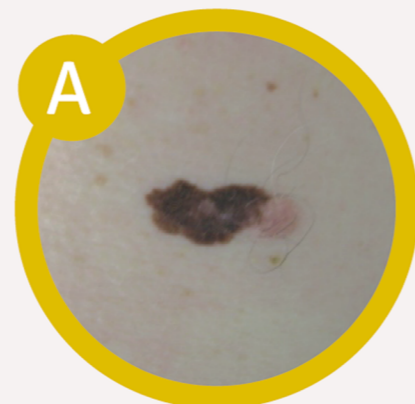
Zagrożenie zachorowaniem na czerniaka wzrasta, jeżeli:

- Posiadasz jasną karnację, rude lub blond włosy, niebieskie oczy, liczne piegi
- Masz dużą liczbę znamion barwnikowych, znamion w miejscach drażnienia
- Doznałeś oparzeń słonecznych, szczególnie w dzieciństwie
- Słabo tolerujesz słońce, opalasz się z dużym trudem lub w ogóle
- W rodzinie występowały przypadki czerniaka lub inne nowotwory skóry
- Korzystasz z solarium

Poznaj ABCDE czerniaka

Czerniaki mają wiele cech charakterystycznych, które pomagają w ich rozpoznaniu.

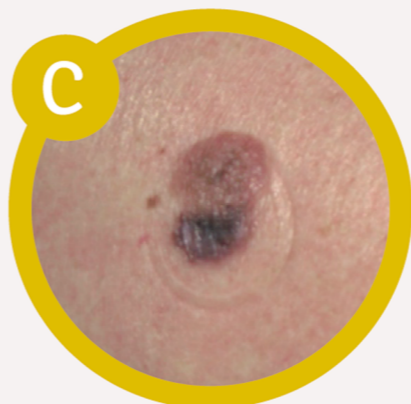
Na co muszę
zwracać
uwagę

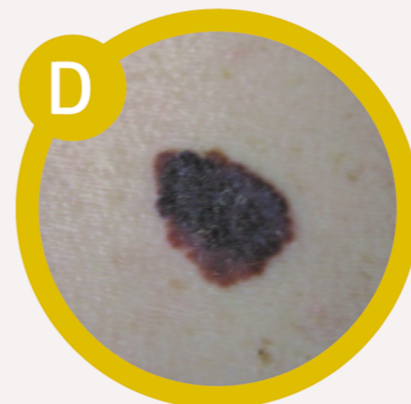
A
asymetria
np. znamie
„wylewające”
się na jedną
stronę

B
brzegi
poszarpane,
nierównomierne,
posiadające
zgrubienia

C
czerwony,
czarny,
niejednorodny
kolor

D
duży
rozmiar,
wielkość
zmiany
powyżej
6mm

E
ewolucja,
czyli
postępujące
zmiany
zachodzące
w znamieniu

Jak mogę
uchronić się
przed
czerniakiem

1
Raz w miesiącu oglądaj
swoją skórę – sprawdź,
czy Twoje znamiona
nie zmieniają się
lub czy nie pojawiły się
nowe.

2
Jeśli zauważysz,
że coś podejznanego
dzieje się z Twoim
znamieniem,
udaj się do
chirurga-onkologa.

3
Jeśli chcesz się
opalać, to z głową
– pamiętaj
o stosowaniu filtrów
UV, noszeniu czapki
i okularów
przeciwslonecznych.

4
Unikaj słońca
w godzinach
11.00-16.00

5
Nie
opalaj się
w solarium!

6
Przynajmniej
raz na rok odwiedź
dermatologa lub
chirurga-onkologa.

Jak
leczyć
czerniaka

Czerniak skóry we wczesnym stadium jest bardzo łatwy do wyleczenia poprzez proste chirurgiczne wycięcie zmiany wraz z szerokim marginesem okolicznej tkanki.

Organizatorami programu edukacyjnego **Znamie! Znam je?** w województwie podkarpackim są:
Fundacja "Gwiazda Nadziei" i Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

Akademia
Czerniaka

partnerzy:

Bristol-Myers Squibb

Roche

NOVARTIS

www.facebook.com/znamieznamje

Więcej informacji na ten temat znajdziesz na stronie
www.akademiaczerniaka.pl